

אוניברסיטת תל-אביב

לתשומת לב התלמידים
הבחינה היא אנונימית, התלמיד אינו חייב לרשום את שמו על מחברת הבחינה. מחברתו תזוהה על סמך מספר תלמיד ומספר סידורי שייכתב על גבי המחברת. תלמיד שכתב את שמו כאילו ויתר מראש על בדיקה אנונימית של מחברת הבחינה שלו.

הנהלת חשבונות וחשובים מסחריים

מרצים: רו"ח איתי שרוני, עו"ד ליאורן פינצ'בסקי

מתרגל: אולג ויחור

בחינת ביניים
סמסטר קיץ תשע"א

מועד הבחינה:	יום ו', 19.8.11 שעה 8:30
משך הבחינה:	ארבע שעות ורבע (לא תינתן הארכת זמן)
מס' עמודים:	7 עמודים (כולל עמוד זה)
חומר עזר:	מחשב כיס או מחשבון פיננסי

ב ה צ ל ח ה !!!
מצוות המכינה

אין להשתמש בדפי טיוטא נפרדים. הערות וטיוטות יש לכתוב במחברת הבחינה בלבד.

בתום הבחינה יש להקפיד ולמסור למשגיחה (באופן אישי) את כל מחברות הבחינה. על התלמיד להמתין עד אשר תסמן המשגיחה כי החזיר את כל המחברות, (כולל ציון מספר המחברות), השאלון ודף התשובות.

Q-63

שאלה 1 (70%)

חברת "מיתר" (להלן: "החברה") הינה חברה מסחרית העוסקת ביבוא ומכירה של תחפושות, עמידות ובטיחותיות, ברחבי הארץ, באמצעות מספר חנויות. החברה הוקמה ביום 1.1.2009

להלן מאזן החברה ליום 31.12.2009 :

חשבון	יתרה (ש"ח)	נתונים נוספים
מזומנים ושווה מזומנים	???	
לקוחות	2,115,500	1
שטל"ק	???	5
הוצאות מראש	180,000	3
מלאי	429,000	2
רכוש קבוע	312,500	4
ספקים	(50,000)	2
זכאים	(46,550)	1
הוצאות לשלם	(24,000)	3
הכנסות ריבית מראש	(21,000)	5
הון מניות	(2,356,050)	
פרמיה	(1,000,000)	
עודפים	???	

להלן נתונים נוספים מדו"ח רווח והפסד של החברה לשנת 2009 :

- שיעור רווח תפעולי - 30%
- שיעור רווח לפני מס - 2.5%
- שיעור רווח נקי - 2%

80

להלן נתונים נוספים אודות כלל סעיפי המאזן והאירועים אשר התרחשו במהלך שנת 2010:

1. לחברה מוצר אחד בלבד, תחפושת "זורו", אותה היא מוכרת בשני מסלולים קבועים מאז יום היווסדה:

א. מסלול "מזומני מני" – בו משלם הלקוח את מלוא מחיר המכירה של המוצר ביום רכישתו. מחיר יחידת מוצר תחת מסלול זה הינה 500 ש"ח.

ב. "מסלול תחלק לי לשלושה" – במסלול זה משלם הלקוח רבע ממחיר המכירה של המוצר ביום הרכישה, מחצית ממחיר המכירה לאחר שישה חודשים ואת היתרה, לאחר תשעה חודשים. כמו כן, תחת מסלול זה, מחיר המכירה של יחידת מוצר הינו גבוה בשיעור של X% ממחיר מכירתו תחת מסלול ה"מזומני מני".

בשנת 2009 מכרה החברה ללקוחותיה סך של 1,000 יחידות מוצר בכל חודש (לא כולל מכירות החברה ללקוחות "עוזי" ו-"קריה", כאמור מטה). ידוע, כי שיעור של 20% מהיחידות שנמכרו בכל אחת מן השנים 2009 ו-2010 התבצעו תחת מסלול "מזומני מני". יתרת המכירות בכל אחת משנים אלו מיוחסת למסלול "תחלק לי לשלושה".

כלל חשבונות לקוחות החברה מאוגדים תחת חשבון "לקוחות". מדיניות ההפרשה לחומ"ס בחברה לא השתנתה מיום היווסדה. החברה נוהגת להפריש לחומ"ס שיעור של 5% בגין לקוחות אשר שילמו את שני התשלומים הראשונים אך טרם הסדירו את תשלומם השלישי, ושיעור של 10% בגין לקוחות אשר שילמו את התשלום הראשון בלבד.

בנוסף, לחברה שני לקוחות, "עוזי" ו-"קריה", אחר חובם עוקבת החברה באופן פרטני (ללקוחות אלו מסלולי מכירה מיוחדים). להלן כלל האירועים הקשורים בשני הלקוחות הנ"ל, אשר התרחשו במהלך השנים 2009 ו-2010:

א. חובו של הלקוח "עוזי" לחברה בסוף שנת 2009 הסתכם לסך של 40,000 ש"ח (סכום המייצג את כלל רכישותיו לשנה זו). בעקבות הרעה משמעותית במצבו הכלכלי, החליטה החברה להפריש את מחצית חובו לחומ"ס.

בשנת 2010 השתפר מצבו הכלכלי של "עוזי", ובעקבות כך הצליח להחזיר מחצית מחובו. החברה מעריכה כי נכון לסוף שנת 2010, קיים סיכון אי גבייה לגבי 75% מיתרת חובו.

ב. הלקוח "קריה" הינו מכר וותיק של מחסנאי החברה ובשנת 2009 ביצע רכישות בסך של 100,000 שקלים תחת מסלול "מזומני מני".

בשנת 2010 רכש "קריה" תחפושות נוספות בסך של 80,000 ש"ח, לאחר שזכה ל"הנחת חבר" בשיעור של 20% (מחיר המכירה הנתון הוא נטו, כלומר לאחר שקלול ההנחה). "קריה" הבטיח לשלם את 80,000 הש"ח עד לסוף שנת 2010. עם זאת, נכון לסוף שנת 2010, "קריה" טרם שילם את חובו לחברה. סמנכ"ל החברה החליט להפריש רק 5% מסך יתרת חובו של "קריה" לסוף השנה, לאור הביטחון הגבוה יחסית בגביית החוב.

החל מיום 1.7.2010, חל גידול בשיעור של 30% במחיר המכירה למוצר תחת שני המסלולים, עקב עליית מדד המחירים לצרכן (רק לגבי מוצרים שנמכרו מיום 1.7.2010 ואילך). כמות היחידות שנמכרו בכל חודש, בשנת 2010, לא השתנתה בהשוואה לשנת 2009.

בשנת 2010 גבתה החברה את כלל חובות הלקוחות המטופלים בגישה האומדנית משנת 2009.

2. לחברה ספק תחפושות מתאילנד והוא הספק הבלעדי של החברה. בשנת 2009 רכשה החברה מהספק 14,000 תחפושות. ערכו של מלאי החברה ליום 31.12.2009 חושב ע"פ עלות רכישת יחידה מהספק כפול מספר היחידות במלאי ליום זה. במהלך שנת 2009 נמכרו ללקוחות "עוזי" ו- "קריה" 350 יחידות מוצר. נכון לסוף שנת 2010 פרעה החברה את כלל התחייבותיה לספק.

ביום 1.1.2010 רכשה החברה 15,000 יחידות מוצר במטרה לצבור מלאי לשנת 2011, עקב תחזית לעלייה בביקוש בשנה זו. מחיר הרכישה ליחידת מוצר בשנת הינו גבוה בשיעור של 5% ממחיר הרכישה ליחידה בשנת 2009. מחצית מרכישות שנת 2010 בוצעו במזומן והיתרה בשטרות החברה אשר מועד פרעונם 1.7.2011 ונושאים ריבית שנתית פשוטה בשיעור 10%.

ערך המלאי ליום 31.12.2010 הינו 500,000 ש"ח.

3. שיעור מס החברות בשנת 2010 זהה לשיעור מס החברות בשנת 2009, החברה נוהגת לשלם מחצית מחוב המס לשנה מסוימת בסוף אותה שנה, ומחצית נוספת במהלך השנה העוקבת.

בחברה מועסקים מנהלת, פקיד וחמישה אנשי מכירות אשר שכרם החודשי משולם בתחילת כל חודש עוקב. שכר המנהלת כפול משכר איש המכירות אשר שכרו כפול משכר הפקיד. בשנת 2010 החליט מייסד החברה להעלות את שכר המנהלת בשיעור של 10% החל מיום 1.12.2010. פרט לכך לא היו שינויים בשכר בין שנת 2009 לשנת 2010.

החברה שוכרת משרד, המשמש את המנהלת החברה בלבד, וחנות. משרד ההנהלה הושכר ביום 31.12.2009 למשך שלוש שנים, כאשר כלל שכר הדירה שולם ביום זה. החנות הושכרה ביום 1.7.2009 לשנתיים. שכר הדירה בגינה ישולם רק ביום 1.7.2011.

ידוע, כי הוצאות החשמל והמים בשנת 2009 עמדו על כ-30% מסך כל הוצאות שכר הדירה שהוכרו בשנה זו. בשנת 2010 סך הוצאות החשמל והמים גדל פי שניים, והתחלק באופן שווה בין החנות והמשרד.

סעיף הזכאים במאזן כולל את יתרת התשלומים לעובדי החברה ולרשות המיסים בלבד.

4. להלן פירוט הרכוש הקבוע שבבעלות החברה :

א. לחברה מכונה אוטומטית למכירת תחפושות הממוקמת בחנות החברה. המכונה נרכשה ביום 1.1.2009, אך עקב זמני הובלה ארוכים מסין הגיעה לחנות רק ביום 1.7.2009. ביום 1.10.2009 הוכשרה המכונה והופעלה לשם מכירת התחפושות לכל דורש. עקב זמן התרגלות ארוך מן הצפוי של לקוחות החברה לרכישה אוטומטית, רק ביום 1.1.2010 בוצעה המכירה האוטומטית הראשונה. המכונה נרכשה בעלות של 100,000 ש"ח. עלות הובלתה מסין הסתכמה בסך של 10,000 שקלים. בשנת 2010, צריכת החשמל והמים (משמשים לקירור המכונה) של המכונה מהווה 50% מכלל צריכת החשמל והמים בחנות. המכונה מופחתת לפי שיטת סכום ספרות שנים יורד על פני 5 שנים עם ערך גרט בסך 20,000 ש"ח.

ב. לחברה שני מחשבים, האחד המשמש את הנהלת החברה והשני משמש את אנשי המכירות בחנות. עלות רכישת שני המחשבים זהה. המחשבים נרכשו ביום 1.7.2009 ומופחתים לפי שיטת הקו הישר על פני 3 שנים. ביום 1.1.2010 הושבת המחשב לחלוטין המשמש את אנשי המכירות עקב וירוס מסוג "תולעת" אשר חדר אליו. על גבי המחשב התוקנה תוכנת אנטי וירוס מתוחכמת אשר עלות רכישתה הסתכמה בסך של 300 ש"ח ששולמו במזומן. ביום 31.12.2010, נמכר מחשב המנכ"ל בתמורה לסך של 4,000 שקלים ונרכש מחשב חדש מסוג "BacMook Air", בעלות 5,000 ש"ח אשר שולמו במזומן. רווח ההון שנרשם בגין מכירת מחשב המנכ"ל עמד על סך של 1,000 ש"ח.

ג. לחברה 6 רכבים יד רביעית אשר נרכשו ביום 1.7.2009. 5 רכבים משמשים את אנשי המכירות ורכב נוסף משמש את מנכ"ל החברה. הרכבים מופחתים לפי שיטת סכום ספרות שנים יורד על פני 5 שנים. ביום 1.7.2010 החליטה החברה על שדרוג כלל רכבי אנשי המכירות על ידי התקנת מערכות מיגון ומערכות האצה משופרות, בעלות 50% משווי המופחת של כל רכב ליום זה. לדעת החברה עלות התקנת המערכות מהותית ביחס לשווי הרכבים. ביום 1.10.2010 נהרסו לחלוטין שני רכבים בשימוש אנשי המכירות.

5. בשנת 2009 השכירה החברה למר "שמוליק" רכב לפרק זמן מסוים. בגין שירות זה התחייב מר "שמוליק" לשלם לחברה X ש"ח, ביום 31.12.2009. "שמוליק" פנה לחברה ביום 31.12.2009, בבקשה כי יתרת חובו ליום זה תשולם באמצעות שטר הנושא ריבית פשוטה בשיעור 10%. החברה נענתה לבקשתו וביום 31.12.2009, העביר "שמוליק" לחברה שטר אשר מועד פירעונו ביום 31.12.2010.

נדרש:

- א. יש לרשום את כלל פקודות היומן בספרי החברה בשנת 2010 (סה"כ 58 נקודות).
- ב. יש להציג את דוח רווח והפסד של החברה לתקופה שנסתיימה ביום 31.12.10 (סה"כ 5 נקודות).
- ג. יש להציג את מאזן החברה ליום 31.12.10 (סה"כ 7 נקודות).

שאלה 2 (15%)

הקטע הבא כולל חלקים מתוך כתבה שהתפרסמה בתאריך 29.12.1995 בעיתון "ניו-יורק טיימס" (כל הסיפור והנתונים הנלווים אליו הנם אמיתיים לחלוטין):

"שכירות לכל החיים" - הירושה שהביסה את הירש

בצרפת, "שכירות לכל החיים" הנה דרך נפוצה לרכישת דירה, המבוססת על "הימור" לגבי משך החיים הנותר של בעליה. בהתאם לתנאי עסקה שכזו, משלם צד אחד ("השוכר") לצד האחר ("בעל הדירה") סכום חודשי קבוע עד יום מותו, מבלי להתגורר בדירה עצמה. ביום זה הופך השוכר לבעלים החוקיים של הדירה, זאת ללא כל קשר לסכום ששילם לבעליה הקודמים עד אותו הרגע. הנפטר מצידו (בדרך כלל אדם מבוגר בעל אמצעים כלכליים מוגבלים), נהנה בשנים אחרונות לחייו מהכנסה חודשית קבועה ובטוחה.

בשנת 1965 חשב לעצמו Raffray בן ה-47 שעשה את "עסקת חייו", כאשר התקשר בחוזה "שכירות לכל החיים" עם Mrs. Calment, אלמנה צרפתייה בת 90. לפי ההסכם שנחתם בין השניים, ישלם Raffray בסוף כל חודש ל-Mrs. Calment סכום קבוע בגובה 2,500 פרנק צרפתי (כ-500 דולר) עד אשר תלך לעולמה, אז הוא יירש את דירתה המפוארת בעיירה Vincent van Gogh, אשר שווייה נאמד אז בכ-90,000 דולר.

בשנת 1995, נפטר Raffray, תוך כדי שהוא משלם סכום מצטבר של 184,000 דולר (368 תשלומים) על דירה שמעולם לא זכה לגור בה. אם לא די בכך, על אף שהסכום ששילם Raffray במהלך חייו היה גבוה בהרבה משווייה הכלכלי של הדירה, אשתו עדיין מחויבת להמשיך ולשלם ל-Mrs. Calment את דמי השכירות החודשיים, והכל עקב העסקה הכושלת שביצע בעלה המנוח.

באותה שנה בדיוק, עדכן "ספר השיאים של גינס" את שיא "האדם המבוגר ביותר בעולם", אדם אשר זכה להגיע לגיל מופלג של 120 שנה. למעשה, הייתה זו אישה. קראו לה Jeanne Calment.

הנח כי שיעור הריבית השנתית הדולרית בכל נקודת זמן הנו 3.66%.

נדרש:

א. במבט לאחור (במונחי יום ביצוע העסקה), כמה בעצם שילם Raffray על הדירה בשווי 90,000 דולר שמעולם לא זכה לגור בה?

ב. הנח כי שווי הדירה אינו משתנה על פני זמן. בתנאים אלו, באיזה גיל הייתה צריכה Mrs. Calment ללכת לעולמה בכדי שהעסקה בין שני הצדדים תיחשב "הוגנת" (ניתן לעגל את התוצאה לחודש הקרוב)?

ג. הנח כעת כי Mrs. Calment הלכה לעולמה בדיוק באותו יום בו נפטר Raffray. מהו שיעור הצמיחה השנתי הממוצע הנדרש בשווי הדירה על מנת שהתשואה השנתית האפקטיבית הגלומה בחוזה השכירות שביצע Raffray תהיה שווה (בדיעבד) ל-0%?

ד. למעשה, המשיכה Mrs. Calment לחיות באושר עד גיל 122 (כלומר, במשך שנתיים מלאות נוספות לאחר מותו של Raffray). בצוואתה הורתה Mrs. Calment להוריש את כל הסכומים שקיבלה במהלך חייה מאשתו של Raffray לחימש האהוב עליה (חימש הוא בן הנין). מהו סכום הירושה שיקבל החימש?

שאלה 3 (15%)

חברת "אוהלי רוטשילד" מעוניינת לגייס כסף מציבור המשקיעים, בו היא מתכוונת להשתמש לשם קידום מעמד הביניים והצדק החברתי בישראל. לשם כך, הנפיקה החברה זה עתה 3 סדרות של איגרות חוב, שתנאיהן כדלקמן:

- **סדרה א'** – איגרת חוב לתקופה של 10 שנים, בעלת תשלום קופון דו-שנתי בגובה 25,000 ש"ח. ידוע כי שווייה הכלכלי של איגרת חוב זו שנתיים לאחר יום ההנפקה (רגע לאחר תשלום הקופון) צפוי לעמוד על 109,922 ש"ח.
 - **סדרה ב'** – איגרת חוב ללא קופונים לתקופה של 15 שנה. ידוע כי הערך הנקוב של איגרת החוב הנו פי 6 מערכה הנקוב של סדרה א'. כמו כן, הנפקת סדרה זו כרוכה בתשלום הוצאות הנפקה בסך 9,205 ש"ח, המשולמים ביום ההנפקה.
 - **סדרה ג'** – איגרת חוב צמיחה (אינסופית) בעלת ערך נקוב של 200,000 ש"ח, המשלמת ריבית חודשית. ידוע כי הערך הנוכחי של תשלומי האיגרת בשנתיים הראשונות הנו 21,758.
- כמו כן, ידוע כי:
- כל איגרות החוב שהונפקו הן בעלות סיכון זהה.
 - שיעור התשואה לפדיון השנתי של סדרה ג' ביום ההנפקה עמד על 10.04%.
 - דירוג האשראי של חברת "אוהלי רוטשילד" נותר ללא שינוי לאחר מועד ההנפקה.

נדרש:

- א. חשב את הערך הנקוב של סדרה א'.
- ב. חשב את שווייה הכלכלי של סדרה א' שנתיים ו-10 חודשים לאחר יום ההנפקה.
- ג. חשב את שיעור הריבית הנקובה של סדרה ג'.
- ד. חשב את הסכום הכולל שהצליחה חברת "אוהלי רוטשילד" לגייס במסגרת ההנפקה.